

ZASADY DYPLOMOWANIA NA WYDZIALE NAUK BIOLOGICZNYCH UKW

DOKUMENT OKREŚLA SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE REALIZACJI PRAC
DYPLOMOWYCH ORAZ POSTĘPOWANIA PRZY EGZAMINACH DYPLOMOWYCH DLA
KIERUNKÓW PROWADZONYCH NA WYDZIALE NAUK BIOLOGICZNYCH UNIwersYTETU
KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY

Sporządzono na podstawie:

1. Regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 24/2020/2021 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2021 r).
2. Uchwały Senatu UKW Nr 41/2017/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. zmieniająca uchwałę 44/2016/2017 Senatu UKW z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych, pensum dydaktycznego, warunków jego obniżania, zasad ustalania godzin obliczeniowych oraz liczebności grup zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.
3. Zarządzenia Rektora UKW Nr 28/2019/2020 z dnia 9 grudnia 2019 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA).
4. Zarządzenia Nr 74/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie zasad wydawania i sposobu sporządzania dyplomów ukończenia studiów wyższych i suplementu do dyplomu oraz odpisu dyplomu ukończenia studiów wyższych w języku obcym i odpisu suplementu do dyplomu w języku angielskim.
5. Zarządzenia Rektora UKW Nr 1/2020/2021 z dnia 1 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu nagród i wyróżnień dla studentów i absolwentów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
6. Szczegółowych warunków wyróżniania prac dyplomowych przyjęte przez Radę Kolegium III.
7. Ramowej procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych przyjętej przez Radę Kolegium III w dniu 5 listopada 2019 r.

Niniejsze zasady dyplomowania na Wydziale Nauk Biologicznych UKW obowiązują od roku akademickiego 2021/2022 dla kierunków biologia (studia I i II stopnia), biotechnologia (studia I i II stopnia), ochrona środowiska (studia I i II stopnia).

I. WYBÓR PROMOTORA PRACY DYPLOMOWEJ I TEMATU PRACY

1. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.
Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia zazwyczaj oparta jest na przeglądzie

literatury, a magisterska ma charakter badawczy.

2. Pracę dyplomową student przygotowuje samodzielnie pod kierunkiem nauczyciela akademickiego.

3. Studentowi przysługuje prawo wyboru kierującego pracą (za jego zgodą), spośród nauczycieli akademickich spełniających wymogi określone w punktach 3 i 4 § 46 Regulaminu Studiów, jeżeli względy organizacyjne Uniwersytetu na to pozwalają.

4. W przypadku studiów drugiego stopnia praca magisterska jest przygotowywana pod kierunkiem nauczyciela akademickiego zatrudnionego w Uniwersytecie posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora. Praca licencjacka może być przygotowywana pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł zawodowy magistra na wniosek Rady Kierunku, po upoważnieniu kierującego pracą przez Dyrektora Kolegium III za zgodą Rady Kolegium.

5. Dopuszcza się wspólne napisanie pracy dyplomowej przez kilku studentów, pod warunkiem określenia wkładu każdego ze współautorów. Zasady w tym zakresie określa Rada Kolegium III zgodnie z wytycznymi Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia.

6. Grupy seminaryjne nie mogą przekraczać 16 osób. Promotor może prowadzić tylko jedną grupę seminaryjną na danej specjalności danego roku studiów.

7. Temat pracy dyplomowej musi być zgodny merytorycznie z kierunkiem studiów, na którym będzie realizowana praca dyplomowa (w przypadku kierunku Biotechnologia ma wpisywać się w podział zaproponowany przez Komitet Biotechnologii PAN). Jest on określany przez promotora (Załącznik 1, 1a).

8. Za pracę dyplomową może być uznana praca powstała w ramach studenckiego koła naukowego.

9. Prace dyplomowe mają jasno określony cel, do ich przygotowania wykorzystuje się metody badawcze prezentowane podczas studiów lub wykraczające poza program oraz aktualną literaturę naukową krajową oraz zagraniczną.

10. Temat pracy dyplomowej zgłaszać mogą:

- a) opiekun pracy dyplomowej – do Rady Kierunku;
- b) student – do Rady Kierunku za pośrednictwem opiekuna pracy dyplomowej, po uzyskaniu jego akceptacji.

11. Temat pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia powinien być ustalony nie później niż na dwa semestry przed terminem ukończenia studiów, a na studiach pierwszego stopnia nie później niż na jeden semestr przed terminem ukończenia studiów.

12. Weryfikację tematów prac dyplomowych przeprowadza Rada Kierunku, która po analizie zgłoszonych do realizacji tematów prac dyplomowych wraz z opisem zawartym w karcie pracy dyplomowej (załącznik 1) wydaje opinię i może:

- a) zaakceptować temat pracy dyplomowej w zgłoszonej formie;
- b) zaproponować poprawki w treści tematu oraz zakresu pracy dyplomowej;
- c) odrzucić propozycję tematu.

- a. W przypadku sytuacji, o których mowa w ustępie 10. lit. b) i c), opiekun pracy dyplomowej odpowiednio: wprowadza zmiany w treści tematu albo przygotowuje nową propozycję tematu pracy dyplomowej.
- b. Działania obejmujące zgłoszenie oraz weryfikację tematu pracy dyplomowej muszą zakończyć się w terminie umożliwiającym ustalenie tematu w terminach określonych w ust. 9. Za prawidłową realizację procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych odpowiada przewodniczący Rady Kierunku.
- c. Za poprawność merytoryczną i formalną odpowiada promotor pracy.

II. WYMAGANIA DOTYCZĄCE UKŁADU I REDAKCJI PRACY DYPLOMOWEJ

1. Wersja drukowana pracy dyplomowej przeznaczona do akt osobowych studenta odpowiada następującym wymogom:

1) wydruk dwustronny, strony w formacie A4 – trwale złączone ze sobą i zabezpieczone miękkimi okładkami ochronnymi;

2) Student drukuje pracę dyplomową z systemu APD po jej zaakceptowaniu w tym systemie przez promotora. Strony pracy dyplomowej wydrukowanej z systemu APD opatrzone są numerami kontrolnymi sprawdzanymi przez pracownika Biura Obsługi Studenta w momencie jej składania w BOS-ie.

3) oprócz zawartości merytorycznej wersja drukowana pracy dyplomowej zawiera następujące elementy, których wzory określono w załącznikach do obowiązującego zarządzenia Rektora UKW dotyczącego zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA):

a) stronę tytułową (załącznik 2);

b) streszczenie pracy w języku polskim albo w języku pracy i języku polskim oraz słowa kluczowe w języku polskim albo w języku pracy i w języku polskim (załącznik nr 3);

c) oświadczenie autora pracy dyplomowej, że praca została napisana samodzielnie i nie zawiera treści uzyskanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, oraz że nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w uczelni, a także, że drukowana wersja pracy dyplomowej jest identyczna z wersją elektroniczną wprowadzoną do systemu APD (załącznik 4).

4) praca dyplomowa zawiera dodatkowo streszczenie pracy w języku angielskim wraz ze słowami kluczowymi w tym języku (załącznik 5).

2. Na życzenie promotora autor pracy dyplomowej przygotowuje wydruk pracy dla promotora i recenzenta. Pracę opatrzoną numerami kontrolnymi autor drukuje z systemu APD. Rodzaj wydruku (jednostronny/dwustronny) określa promotor.

3. Szczegółowe wymagania dotyczące układu i redakcji pracy dyplomowej (w tym układ rozdziałów i podrozdziałów, zasady formatowania tekstu pracy, sposoby cytowania źródeł, konstrukcja tabel i wykresów) określa promotor wraz z autorem pracy dyplomowej w ramach realizowanych seminariów oraz pracowni licencjackiej/magisterskiej.

III. TERMINY ZŁOŻENIA PRACY DYPLOMOWEJ

1. Student studiów stacjonarnych jest zobowiązany złożyć pracę dyplomową nie później niż do 30 czerwca ostatniego roku studiów, jeżeli kończą się w semestrze letnim.
2. Student studiów niestacjonarnych zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do 30 września ostatniego roku studiów, jeżeli ich tok dobiega końca w semestrze letnim.
3. Na wniosek studenta lub na wniosek kierującego pracą dyplomową Dyrektor Kolegium może przedłużyć okres trwania studiów, nie dłużej jednak niż o trzy miesiące, z wyłączeniem okresu urlopu, w przypadku:
 - 1) długotrwałej choroby studenta, potwierdzonej opinią Działu ds. Osób z Niepełnosprawnościami UKW, wydaną na podstawie dokumentacji medycznej studenta;
 - 2) niewykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z uzasadnionych przyczyn.
4. Jeżeli opóźnienie w złożeniu pracy dyplomowej leży po stronie kierującego pracą, Dyrektor Kolegium na wniosek studenta wyznacza do kierowania innym nauczyciela akademickiego. Zmiana kierującego pracą dyplomową w okresie ostatnich sześciu miesięcy przed terminem ukończenia studiów stanowi podstawę do przedłużenia terminu jej złożenia na zasadach określonych w punkcie 5 § 47 Regulaminu Studiów.
5. Procedurę składania pracy dyplomowej oraz zasady jej sprawdzania z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) oraz archiwizacji prac w Archiwum Prac Dyplomowych (APD) wraz ze wzorem karty rejestracji pracy dyplomowej (załącznik 6) określono w zarządzeniu Rektora UKW Nr 28/2019/2020 z dnia 9 grudnia 2019 r.

IV. OCENA PRACY DYPLOMOWEJ

1. Oceny pracy dyplomowej, w oparciu o wytyczne do recenzji pracy dyplomowej (załącznik 7) dokonuje kierujący pracą oraz jeden recenzent wyznaczony przez Dyrektora Kolegium III, zgodnie ze skalą ocen określoną w punkcie 15 § 48 Regulaminu Studiów UKW (bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny).
2. W przypadku wystawienia oceny niedostatecznej przez recenzenta, Dyrektor Kolegium III powołuje drugiego recenzenta. W przypadku wystawienia oceny niedostatecznej przez drugiego recenzenta, Rektor podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów. Studentowi przysługuje prawo do wznowienia studiów w celu przygotowania nowej pracy dyplomowej (praca oceniona na ocenę niedostateczną nie może być podstawą do ukończenia studiów).
3. Recenzje pracy dyplomowej wraz z uzasadnieniem są jawne i podlegają opublikowaniu w Archiwum Prac Dyplomowych Uniwersytetu. Zasady tej nie stosuje się w przypadku pracy dyplomowej, której przedmiot objęty jest tajemnicą prawnie chronioną.
4. Ocena końcowa pracy dyplomowej jest średnią arytmetyczną oceny kierującego pracą i oceny recenzenta lub recenzentów, jeżeli powołano więcej niż jednego. Średnią

liczy się z zaokrągleniem do części setnych.

5. Przepisanie sobie w pracy dyplomowej autorstwa istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego skutkuje decyzją administracyjną Rektora w sprawie unieważnienia postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego.

6. Prawa autorskie do pracy dyplomowej regulują odrębne przepisy.

7. Student składa oświadczenie o wyrażeniu zgody na udostępnienie przez Uniwersytet pracy dyplomowej dla potrzeb działalności badawczej i dydaktycznej.

V. EGZAMIN DYPLOMOWY

1. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego, w tym otwartego egzaminu dyplomowego, jest:

- 1) zaliczenie ostatniego semestru/roku studiów;
- 2) uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej;
- 3) złożenie wszystkich wymaganych dokumentów (złożona praca dyplomowa i karta obiegowa);
- 4) wypełnienie postanowień Zarządzenia Rektora w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA).

2. Zaliczenie z seminarium dyplomowego w ostatnim semestrze/roku studiów następuje po złożeniu przez studenta pracy dyplomowej.

3. Egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty i jest przeprowadzany w formie umożliwiającej potwierdzenie osiągnięcia założonych dla niego efektów kształcenia. Na życzenie promotora autor pracy dyplomowej przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą pracy, prezentowaną przed komisją egzaminu dyplomowego.

4. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Kolegium. W skład komisji wchodzi: przewodniczący (Dyrektor Kolegium lub upoważniony przez niego profesor/doktor habilitowany) oraz promotor i recenzent. Za zgodą Dyrektora Kolegium funkcję przewodniczącego może pełnić zastępca kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w stopniu doktora odpowiedzialny za realizację kształcenia.

5. Otwarty egzamin dyplomowy można przeprowadzić na wniosek studenta lub promotora złożony nie później niż na 3 tygodnie przed przewidywanym terminem egzaminu dyplomowego. Termin otwartego egzaminu dyplomowego powinien być podany przez Dyrektora Kolegium do wiadomości w formie pisemnej na tydzień przed dniem jego złożenia.

6. W otwartym egzaminie dyplomowym biorą udział członkowie komisji egzaminu dyplomowego oraz inne osoby zainteresowane ze środowiska akademickiego lub pozaakademickiego bez prawa zadawania pytań oraz uczestnictwa w części niejawnego posiedzenia komisji dotyczącej oceny egzaminu.

7. Egzamin dyplomowy powinien się odbyć w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy od daty złożenia pracy dyplomowej.

8. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Zakres tematyczny zadawanych pytań powinien być bezpośrednio związany z wybranymi kierunkowymi efektami kształcenia oraz ogólnymi efektami dla egzaminu dyplomowego uchwalonymi przez WNB. Pytania zadawane na egzaminie dyplomowym nie mogą dotyczyć wyłącznie tematyki pracy dyplomowej. W trakcie egzaminu dyplomowego, na każdym poziomie studiów, student odpowiada na trzy pytania egzaminacyjne i ewentualne pytania pomocnicze wynikające z rozmowy z komisją.

9. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół zawierający: datę egzaminu, imię (imiona) i nazwisko studenta, numer albumu, imiona i nazwiska, podpisy oraz tytuły naukowe, stopnie naukowe lub tytuły zawodowe członków komisji egzaminacyjnej, treść zadawanych pytań i uzyskane oceny, średnią ocen uzyskaną w okresie studiów, tytuł i ocenę pracy dyplomowej, ocenę egzaminu dyplomowego, ostateczny wynik studiów oraz uzyskany tytuł zawodowy.

10. Podstawą obliczenia ogólnego wyniku studiów jest średnia obliczana odpowiednio według wzoru:

$$O = \frac{1}{2} O_s + \frac{1}{4} O_p + \frac{1}{4} O_e$$

gdzie:

O – ogólny wynik studiów;

O_s – średnia z ocen z toku studiów;

O_p – ocena pracy dyplomowej określana na podstawie średniej pozytywnych ocen promotora i recenzenta;

O_e – ocena egzaminu dyplomowego określana na podstawie średniej ocen odpowiedzi na pytania egzaminacyjne lub ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen w przypadku składania egzaminu dyplomowego w dwóch terminach.

11. Ocena pracy dyplomowej (O_p) określana na podstawie średniej pozytywnych ocen promotora i recenzenta wpisywana jest zgonie z następującą zasadą:

od 4,75 do 5,00 – bardzo dobry

od 4,25 do 4,74 – dobry plus

od 3,75 do 4,24 – dobry

od 3,25 do 3,74 – dostateczny plus

od 3,00 do 3,24 – dostateczny

12. Ocena egzaminu dyplomowego określana na podstawie średniej ocen z odpowiedzi na pytania egzaminacyjne lub ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen w przypadku składania egzaminu dyplomowego w dwóch terminach określana na podstawie średniej pozytywnych ocen promotora i recenzenta wpisywana jest zgodnie z zasadą zapisaną w ust. 11.

13. Ogólny wynik studiów, o którym mowa w ust. 10. ustalany jest z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku z zaokrągleniem, zgodnie z formułą matematyczną:

4,51 do 5,00 – bardzo dobry;

4,35 do 4,50 – dobry plus;

3,75 do 4,34 – dobry;
3,35 do 3,74 – dostateczny plus;
3,00 do 3,34 – dostateczny.

14. W przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie Dyrektor Kolegium wyznacza drugi termin egzaminu, jako ostateczny.

15. Egzamin w drugim terminie nie może być składany wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

16. W przypadku niezłożenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie Rektor wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

17. Na poziomie Kolegium może być przyznawane wyróżnienie Rady Kolegium za najlepszą pracę dyplomową, na podstawie konkursu ogłaszanego przez Dyrektora Kolegium.

18. Prawo zgłaszania osoby uprawnionej do otrzymania wyróżnienia za najlepszą pracę dyplomową przysługuje komisji egzaminu dyplomowego. Zgłoszenie powinno zawierać elementy określone w ogłoszeniu konkursowym Dyrektora Kolegium. Wniosek o przyznanie wyróżnienia za najlepszą pracę dyplomową komisja egzaminu dyplomowego składa do Rady Kolegium.

VI. UKOŃCZENIE STUDIÓW

1. Ukończenie studiów następuje z datą złożenia egzaminu dyplomowego, po wcześniejszym uzyskaniu efektów uczenia się określonych w programie studiów oraz uzyskaniu pozytywnej oceny pracy dyplomowej.

2. Uczelnia, w terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów wydaje absolwentowi dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku i profilu potwierdzający wykształcenie wyższe i tytuł zawodowy wraz z suplementem do dyplomu oraz ich 2 odpisy

3. Suplement zawiera informacje o: absolwencie, dyplomie, poziomie wykształcenia, treści studiów i osiągniętych wynikach, uprawnieniach absolwenta, oraz informacje o dodatkowych osiągnięciach absolwenta.

4. Dodatkowe osiągnięcia absolwenta, o których mowa w ust. 3. powinny mieć związek z kierunkiem studiów. Dodatkowe osiągnięcia absolwenta wpisuje się wyłącznie na podstawie zgody Dyrektora Kolegium, udzielonej na podstawie pisemnego dokumentu złożonego przez studenta.

5. Na wniosek studenta, złożony przed planowanym zakończeniem studiów, może on otrzymać odpis dyplomu i suplementu w języku obcym (1 egzemplarz). Wydanie dodatkowego odpisu w języku polskim i obcym podlega opłacie i może być wydane, na wniosek studenta, do roku po ukończeniu studiów.

6. Odpisy dyplomu i suplementu do dyplomu w języku obcym wydawane są w terminie 30 dni od dnia ukończenia studiów.

7. Warunkiem wydania dyplomu jest uregulowanie przez absolwenta wszystkich zobowiązań wobec Uniwersytetu.

8. Legitymacja studencka absolwenta studiów pierwszego stopnia zachowuje ważność do dnia 31 października roku ukończenia tych studiów.

Zaakceptowane przez Rady Kierunków Wydziału Nauk Biologicznych

RK Biologia *dr Małgorzata Anna Sidorczyk*

RK Biotechnologia *dr Beata Kowalska-Pudonka*

RK Ochrona Środowiska *dr inż. Małgorzata Sidorczyk*

**Prodziekan ds. Kształcenia
Wydziału Nauk Biologicznych**

R. Hoffmann
dr Renata Hoffmann

Rada Kolegium III zatwierdziła
o dn. 5.04.2022

**Dyrektor Kolegium III
Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego**

G. Zych
**dr inż. Grzegorz Zych,
prof. uczelni**